

แม่ครัวเหล็ก

วันที ๒๖ เดือน

๕.๑.

พ.ศ.

๕๗

๒๕๖๒

๑๗

ปุ๋ยสูตรพระราชทานกับโครงการเมืองเกษตรสีเขียว (2)

กรมพัฒนาที่ดิน ต้องการให้เกษตรกรหันมาทำปุ๋ยใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต จึงขอพระราชทานสูตรปุ๋ยผสมเค็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อนำไปเผยแพร่ ทำเอง ใช้เองไม่ต้องเสียเงินซื้อ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้พระราชทานวิธีการทำปุ๋ยหมักเป็นองค์ความรู้ให้กับปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเกษตรกรชาวไทยทั้งประเทศ ดังพระราชดำริ **“ต้นไม้ทุกชนิดต้องการอาหาร เพื่อการเจริญเติบโต พุดง่าย ๆ เราต้องใส่ปุ๋ย ไรนา สวน ของเรา พืชผล จึงจะงามดี เดียวนี้ปุ๋ย ที่ซื้อตามท้องตลาดแพงเหลือเกิน เรามาทำปุ๋ยหมักให้เองดีกว่า”**

วิธีทำ ของที่ต้องเตรียม ได้แก่ 1.ซากพืช ได้แก่ ใบไม้ ผักตบชวา หญ้าแห้ง ลำต้นถั่ว ลำต้นข้าวโพด ใบ และต้นมันสำปะหลัง กระดุกปอด ตามที่มี สับเป็นท่อนๆ สั้นๆ ให้เนื่อยเร็ว 2.ปุ๋ยคอก คือ มูลสัตว์ ขี้วัว ขี้ควาย ขี้เป็ด ขี้ไก่ ขี้ค้างคาว อะไรก็ได้ หรือปัสสาวะคน หรือสัตว์ หรือกากเมล็ดมัน, กากถั่ว, ซากดินถั่วชนิดต่างๆ (พืชตระกูลถั่ว) 3.ดินร่วน พอสสมควร ถ้าเป็นหน้าดินยิ่งดี

การกองปุ๋ย คือ 1.กองในหลุม ต้องขุดหลุมขนาดกว้างราว 1 เมตร ยาว 1 เมตร ลึก 1 เมตร ระวังดินพังทลายลงในหลุม ถ้ามีการระบายน้ำได้ยิ่งดี 2.กองในคอก ปรับดินบริเวณที่จะกองปุ๋ยหมักให้แน่น ใส่มิใช่หรือไม้อื่นที่ทำได้ กั้นเป็นคอกกว้าง 2 เมตร ยาว 4 เมตร สูง 1

เมตร แบ่งคอกเป็น 2 ส่วน ครึ่งหนึ่งไว้ใส่ปุ๋ยหมัก อีกครึ่งหนึ่งไว้กลับกองปุ๋ย ทำหลังคาใบจากหรือใบมะพร้าวคลุมหลังคา ถ้ามีถุงพลาสติกคลุมกันฝนชะปุ๋ยก็ดี และ 3.เอาซากพืชที่เตรียมไว้กองเกลี่ยในคอก (หรือในหลุม) ให้เป็นชั้น เหยียบตามขอบให้แน่นขนาดคนเหยียบแล้วไม่ยุบอีก ชั้นหนึ่งๆ สูงราว 1 คืบ (30 ซม.) รดน้ำให้ชุ่ม แล้วเอาปุ๋ยคอกโรยทับให้ทั่วกัน สูง 2 انگคูลี (5 ซม.) ถ้ามีปุ๋ยเคมี (สูตร 16-20-0 หรือ 14-14-14, แอมโมเนียมซัลเฟต หรือยูเรีย) ก็โรยบางๆ ให้ทั่วแล้วทับด้วยดินละเอียดหนาประมาณ 1 انگคูลี สลับด้วยซากพืชแล้วรดน้ำทำเป็นชั้นๆ อย่างนี้จนปุ๋ยเต็มคอก (น้ำที่รดจะผสมด้วยปัสสาวะด้วยก็ได้)

ข้อควรระวัง อย่าให้มีน้ำขัง การรดน้ำมากไปจะทำให้ระบายอากาศไม่ดี ปุ๋ยกองใหญ่ไปจะเกิดความร้อนสูง ปุ๋ยจะเสีย ถ้าในกองปุ๋ยมีความร้อนสูงไปให้เดิมน้ำลงไปบ้าง แต่ถ้าปุ๋ยกองเล็กไปจะสลายตัวช้า และอย่าใช้ปุ๋ยเคมีพร้อมกับใส่ปูนขาว จะทำให้ธาตุไนโตรเจนสลายตัว

การกลับปุ๋ย ทุก 30 วัน ควรกลับกองปุ๋ย โดยเอาชั้นบนสุดของกองนำไปเกลี่ยในอีกส่วนของคอกเป็นชั้นล่างสุด แล้วเอาชั้นสองเกลี่ยทับแล้วรดน้ำ ควรกลับปุ๋ย (ทุก 30 วัน) จนกว่าซากพืชจะเปื่อยหุ้หมดทั้งกอง กินเวลา 3-4 เดือน เมื่อปุ๋ยใช้ได้ สังเกตจากความร้อนในกองจะใกล้เคียงกับความร้อนของอากาศ ปุ๋ยหมักจะเป็นสีน้ำตาลแก่ เอาตะแกรงร่อนปุ๋ยหมักเก็บไว้

การใช้ประโยชน์ ประหยัดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ครึ่งหนึ่ง ทำให้ดินร่วน อุดมสมบูรณ์ เพิ่มธาตุไนโตรเจน ไม่เป็นอันตราย รักษาความชุ่มชื้นของดิน ทั้งนี้ ถ้าที่เป็นดินทรายใช้อธิกรูในหลุมจะทำให้ได้ผลดีขึ้น